MALTA

QORTI TA' L-APPELL

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tat-30 ta' Novembru, 2011

Appell Civili Numru. 230/2007/1

Avviz Numru: 230/2007/SM

Tiziana Tabone (ID 81286(M))

vs

Sandro Grixti u Buz Dov Limited u b'digriet datat l- 14 ta' Mejju 2008 giet kjamata in kawza s-socjeta` Nigel Limited

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Illi fid-19 ta' April 2011 il-Qorti tal-Magistrati (Malta) ppronunzja s-segwenti sentenza fl-ismijiet premessi: -

Il-Qorti,

Rat ir-rikors fuq indikat datat il-25 ta' Lulju tas-sena 2007, li permezz tieghu r-rikorrenti Tabone sejhet lill-intimati

msemmija quddiem din il-qorti sabiex flimkien jew min minnhom, jghidu ghaliex m'ghandhomx:

1. Jghaddu ghal likwidazzjoni u hlas ta' danni sofferti mir-rikorrenti in segwitu ghall-incident li gara fl-4 ta' Gunju 2007 gewwa Bahar ic-Caghaq, Garage Numru 12, "Il-Luzzu", Mina numru 19, Triq is-Sikka, meta minhabba traskuragni, negligenza, nuqqas ta' tharis tar-regolamenti, ir-rikorrenti sofriet hsara fi hwejjigha minhabba l-perkolazzjoni ta' kwantita` kbira ta' ilma fil-fond residenzjali taghha fuq imsemmi, u dan, prevja jekk hemm bzonn, id-dikjarazzjoni li ghall-hsara msemmija kienu unikament responsabbli l-intimati fuq indikati jew min minnhom;

2. Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra nterpellatorja tat-18 ta' Gunju tas-sena 2007, kif ukoll tar-rapport maghmul mill-espert Peter Bonello tad-9 ta' Gunju tas-sena 2007, hawn anness u mmarkat Dokument "A", u bl-imghax legali sad-data tal-pagament effettiv;

3. Illi l-intimati huma ingunti ghas-subizzjoni;

4. Illi ghal fini ta' kompetenza gie dikjarat illi d-danni sofferti mir-rikorrenti ma jeccedux is-somma ta' elfejn Lira Maltin, (Lm2,000.00);

Rat ir-risposta ta' l-intimat Grixti datata t-28 t'Awwissu, tas-sena 2007 li permezz taghha rrisponda bil-mod segwenti:

1. Illi preliminarjament l-esponent Grixti ma huwiex il-legittimu kontradittur u ghandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju stante illi s-socjeta` gestita minnu u terzi qed taghmel xoghlijiet ta' kostruzzjoni fil-lok vicin il-proprjeta` tar-rikorrenti;

2. Illi preliminarjament l-inkompetenza ta' din il-qorti rationae valoris;

3. Illi fil-mertu, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, it-talbiet tar-rikorrenti huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u

ghandhom jigu michuda bl-ispejjez, stante illi l-hsarat allegatament subiti mir-rikorrenti kienu kawza ta' forza magguri;

4. Illi, ukoll minghajr pregudizzju ghal dak gia espost, l-akkadut mertu ta' din il-kontensjoni ma huwiex imputabbli lill-esponenti izda lil terzi;

5. Illi l-esponent ma ghandux jigi kkundannat jekk ikun il-kaz, ihallas imghax fuq somma li tista' u ghad trid tigi likwidata minn din il-qorti;

6. Salv eccezzjonijiet ulterjuri;

Rat ir-risposta ta' Buz Dov Limited datata l-25 t'Ottubru tas-sena 2007 li permezz taghha rrisponda s-segwenti:

1. Is-socjeta` ntimata ma hijiex responsabbli ghal dak li gara peress illi l-bankina li skont ir-rikorrenti kienet il-kawza tal-hsara li sofriet, kienet inqalghet minn terzi. Dan sar qabel ma s-socjeta` esponenti bdiet topera fuq is-sit de quo. In oltre x-xoghlijiet imwettqa mis-socjeta` ntimata kienu kollha koperti bil-permessi mehtiega mill-awtoritajiet opportuni;

2. Illi fi kwalunkwe kaz, u bla pregudizzju ghas-sueccepit, id-danni reklamati mir-rikorrenti huma ferm esagerati u ma humiex reali;

3. Salv eccezzjonijiet ulterjuri;

Rat il-verbal taghha datat is-7 ta' Novembru, tas-sena 2007 li permezz tieghu ordnat li l-ordni tal-provi ghandu jinqaleb, u dan, limitatament ghall-ewwel zewg (2) eccezzjonijiet preliminari sollevati mill-intimat Grixti;

Rat il-verbal taghha datat l-14 ta' Mejju tas-sena 2008, li permezz tieghu, fuq talba tar-rapprezentant legali tar-rikorrenti li ghaliha r-rapprezentanti legali tal-partijiet l-ohra rrimettew ruhhom, u wara li semghet lill-partijiet fir-rigward,
ordnat il-kjamata in kwaza tas-socjeta` Nigel Limited;

Rat ir-risposta tas-socjeta` kjamata in kawza indikata fil-paragrafu precedenti, datata t-12 t'Awwissu tas-sena 2008 li permezz taghha rrispondiet bil-mod segwenti ghat-talbiet tar-rikorrenti:

1. Illi preliminarjament l-inkompetenza ta' din il-qorti rationae valoris;

2. Illi fil-mertu, u minghajr pregudizzju ghas-suespost it-talbiet tar-rikorrenti huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez, stante illi l-hsarat allegatament subiti mir-rikorrenti kienu kawza ta' forza magguri;

3. Illi, ukoll minghajr pregudizzju ghal dak gia espost, l-akkadut mertu ta' din il-kontensjoni ma huwiex imputabbli lill-esponenti izda lil terzi;

4. Illi s-socjeta` esponenti ma ghandhiex tigi kkundannata, jekk ikun il-kaz, thallas imghax fuq somma li tista' u ghad trid tigi likwidata minn din il-qorti;

5. Illi ukoll minghajr pregudizzju ghas-suespost, id-danni reklamati huma esagerati;

6. Salv eccezzjonijiet ulterjuri;

Rat il-verbal tar-rapprezentant legali tal-intimat Grixti u tas-socjeta` kjamata in kawza datat is-26 ta' Novembru tas-sena 2008, li permezz tieghu irtira t-tieni eccezzjoni preliminari minnu sollevata fir-risposti tal-patrocinati tieghu;

Semghet ix-xhieda prodotta;

Ezaminat id-dokumenti esebiti;

Semghet it-trattazzjoni orali tar-rapprezentanti legali tal-partijiet;

Rat il-verbal tar-rikorrenti datat is-16 ta' Frar tas-sena 2011 li permezz tieghu r-rapprezentant legali tar-rikorrenti nforma lill-qorti li kien qed jirtira l-kawza fil-konfront tal-intimat Sandro Grixti;

Ikkunsidrat:

Illi in vista tal-verbal riferit fil-paragrafu precedenti qed astjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri ta' din il-procedura fil-konfront ta' l-intimat Grixti u allura, qed tiddikjara lill-istess intimat ezenti minn kwalunkwe spejjez processwali;

Illi f'dan ir-rigward, tikkundanna lir-rikorrenti Tiziana Tabone ghall-ispejjez relattivi fil-konfront tal-istess intimat Grixti;

Illi allura qed tillimita l-estenzjoni tad-decizjoni odjerna ghas-socjeta` intimata u ghas-socjeta` kjamata in kawza esklussivament;

Ikkunsidrat:

Illi l-fatti li taw lok ghall-procedura odjerna jistghu jigu sintetikamnet kompilati bil-mod segwenti:

1. Illi r-rikorrenti Tabone kienet tabita fil-fond garaxx numru 12, "Il-Luzzu", Mina numru 19, Triq is-Sikka, Bahar ic-Caghaq, li hu garage minn bosta garaxxijiet ohra maghrufa bl-isem "Sunshine Garages", sitwati fl-istess indirizz – ovvjament, b'numri differenti;

2. Illi qabel ma sehh l-incident li ta bidu ghall-procedura odjerna, l-imsemmija rikorrenti kienet ilha tabita fl-istess fond ghal perjodu ta' sentejn, (2), u dan, flimkien ma' bintha;

3. Illi rizultat tax-xita li ghamlet fl-4 ta' Gunju tas-sena 2007, ir-residenza taghha, (il-garaxx fuq indikat), kien imtela' kollu bl-ilma tax-xita;

4. Illi rizultat ta' dan, ir-rikorrenti kienet sofriet hsarat ingenti fl-ghamara taghha u f'oggetti ohra ta' natura

elettronika u kellha fl-istess fond, kif deskritt fid-dettal minn Peter Bonello, persuna kapaci f'dan il-qasam, (ara fol 71 et sequitur u fol 102 et sequitur);

5. Illi skont l-istess Bonello indikat fil-paragrafu precedenti, ir-rikorrenti sofriet komplessivament hsarat ammontanti ghal elf, tmien mija u disghin Lira Maltin, (Lm1,890.00);

6. Illi stante li hadd mill-intimati ma ried jerfa' r-responsabbilita` ghall-istess, ir-rikorrenti kienet kostretta tintavola l-procedura odjerna;

Ikkunsidrat:

Illi l-hsarat sofferti mir-rikorrenti gew ikkagunati bil-mod segwenti:

1. Illi fil-gurnata fuq gia` indikata irrizulta li ghamlet xita li ma kinitx " … meqjusa bhala wahda normali …", (ara fol 87);

2. Illi inzerta wkoll li fi triq hdejn il-fond meritu tal-procedura odjerna kien qed isir xoghol ta' kostruzzjoni fejn inbena "tower crane" li kien gie iccirkondat b'hitan tal-bricks mad-dawra tieghu;

3. Illi rizultat ta' dan il-"crane", it-triq fejn inbena l-istess giet manipulata, tkissret il-bankina u peress li din kienet ukoll triq inklinata, l-ilma kollu li nizel meta fid-data de quo ghamlet ix-xita in dizamina, din kienet allura indirizzata dritt ghad-direzzjoni tal-fond proprjeta` tar-rikorrenti;

4. Illi bid-"debris" li l-ilma tax-xita garr ghall-bitha fejn hemm l-imsemmi fond tar-rikorrenti nstadd il-"gulley" tal-istess, u allura s-sitwazzjoni aggravat ruhha;

5. Illi x-xoghol ta' kostruzzjoni li kien qed isir, u li kien il-kawza diretta tal-hsarat sofferti mir-rikorrenti kien qed isir taht id-direzzjoni ta' Gordon Farrugia ghan-nom ta' Buz Dov Limited, kif hu stess jistqarr fid-depozizzjoni guramentata tieghu, (ara fol 109);

Ikkunsidrat:

Illi in vista tas-sintesi fuq esposta jirrizulta s-segwenti:

1. Illi r-rikorrenti kienet ghall-affari taghha pacifikament id-dar;

2. Illi ftit 'il boghol mill-fond residenzjali taghha kien qed isir xoghol ta' kostruzzjoni li nnecessita l-bini ta' "tower crane", li biex jinbena kif ried il-kuntrattur involut, dan qala' l-bankina adjacenti;

3. Illi rizultat ta' din il-manipulazzjoni stradali, l-ilma kollu li nizel mill-inhawi gie ndirizzat ghall-fond tarrikorrenti;

4. Illi l-"gulley" tal-fond fejn kien il-garaxx tar-rikorrenti ma ffunzjonax mhux ghaliex ma kienx adegwat ghall-iskopijiet li ghalihom inbena izda ghaliex id-"debris" li gie mkaxkar bil-manipulazzjoni stradali li effettwat is-socjeta` ntimata, wassal ghas-sadd tal-istess li kompla jaggrava s-sitwazzjoni li zviluppat;

5. Illi d-danni sofferti mir-rikorrenti gew abbundantement ippruvati li kienu minnhom;

Ikkunsidrat:

Illi rigward id-danni sofferti mir-rikorrenti ghandu f'dan l-istadju jigi sottolineat dak sancit fil-kawza Albert V. Mallia nomine vs Henry Formosa, Qorti tal-Appell, datata t-28 ta' Settembru, 1949;

"Meta l-oggett danneggjat jista' jissewwa minghajr pregudizzju ta' min sofra l-hsara, ir-risarciment tad-danni huwa ristrett ghall-ispejjez tar-riparazzjoni";

Illi pero` f'dan il-kaz gie konstatat li d-danni sofferti mir-rikorrenti kienu rrimedjabbli, u allura, fir-rigward, l-istess decizjoni fuq indikata tkompli:

" … imma meta l-oggett danneggjat ma jistax jissewwa u jsir inservibili, id-danni ghandhom ikunu l-valur tas-

sostituzzjoni ta' dak l-oggett b'wiehed gdid, u mhux jehles id-danneggjant mir-responsabbilita` billi jhallas il-valur ta' l-oggett danneggjat meta saret il-hsara";

Ikkunsidrat:

Illi tenut kont ukoll tal-affermazzjoni li x-xoghol de quo kien qed isir f'isem u mis-socjeta` Buz Dov Limited, din il-qorti hi sodisfatta li r-rikorrenti ppruvat il-kaz taghha kontra l-imsemmija socjeta` intimata, u filwaqt li allura tillibera lis-socjeta` kjamata in kawza mill-osservanza tal-gudizzju bl-ispejjez fir-rigward kontra r-rikorrenti Tabone, u tirrespingi l-eccezzjonijiet tal-imsemmija socjeta` intimata Buz Dov Limited, takkolji t-talbiet tar-rikorrenti Tiziana Tabone, u konsegwentement:

1. Tiddikjara lis-socjeta` intimata Buz Dov Limited responsabbli ghad-danni fl-ammont ta' elf, tmien mija u disghin Lira Maltin, ekwivalenti ghal erbat elef, erba' mija u zewg ewro u wiehed u hamsin centezmu ta' ewro, (€4,402.51), ikkagunati lir-rikorrenti Tiziana Tabone kif fuq sintetikament espost, u dan, minhabba traskuragni negligenza u nuqqas ta' tharis tar-regolamenti;

2. Tikkundanna lill-istess socjeta` intimata indikata fil-paragrafu precedenti biex thallas lill-imsemmija rikorrenti l-ammont hekk likwidat fl-istess paragrafu precedenti;

3. Bl-ispejjez rimanenti u l-imghaxijiet relattivi mit-18 ta' Gunju, 2007 kontra l-istess socjeta` intimata Buz Dov Limited.

Rat ir-rikors tas-socjeta` "Buz-Dov Ltd Limited" datat 9 ta' Mejju 2011 fejn talbet lill-Qorti sabiex *in vista* tal-aggravji minnha mressqa tilqa' l-appell taghha u dan billi tirrevoka u thassar is-sentenza appellata.

Rat li din il-kawza kienet appuntata ghas-smigh ghas-seduta tat-8 ta' Novembru 2011.

Rat ir-risposta tal-appell tas-socjeta` kjamata fil-kawza Nigel Limited datata 24 ta' Mejju 2011 a fol 8 tal-process,

u r-risposta tal-appell ta’ Tiziana Tabone datata 24 ta’ Mejju 2011 a fol 10 tal-process fejn sostnew ghar-ragunjiet hemm indikati li s-sentenza tal-Ewwel Qorti hija gusta u timmerita konferma u ghalhekk l-appell interpost ghandu jigi michud.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma fit-8 ta’ Novembru 2011 fejn meta ssejjah l-appell deher Dr. Joseph Ellis ghas-socjeta` appellanti, Dr. Patrick Valentino ghas-socjeta` kjamata in kawza Nigel Limited, u Dr. Kenneth Grima ghall-appellata. Id-difensuri trattaw il-kaz. L-appell gie differit ghas-sentenza in difett ta’ ostakolu ghat-30 ta’ Novembru 2011.

Rat l-atti kollha tal-istess kawza inkluz is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) fl-ismijiet premessi datata 19 ta’ April 2011.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

Illi l-ewwel aggravju tas-socejta` appellanti huwa fis-sens li ghalkemm fis-seduta tas-16 ta’ Frar 2011 il-kawza giet differita ghas-sentenza fit-3 ta’ Mejju 2011, minghajr ma inghata ebda digriet sabiex il-kawza tigi rikjamata ghal data qabel dik iffissata ghas-sentenza, il-Qorti tat is-sentenza taghha fid-19 ta’ April 2011 bla ma saret ebda notifika lill-partijiet li dik is-sentenza kienet ser tinghata proprju f’ dik id-data u mhux fid-data ghal meta giet imhollija l-kawza.

Illi fil-fatt mill-atti processwali irrizulta li fis-seduta tas-16 ta’ Frar 2011 (fol. 112) wara li dehru r-rapprezentanti tal-partijiet u r-rikorrenti, u wara li d-difensuri tal-partijiet trattaw il-kaz, il-kawza thalliet ghas-sentenza ghat-3 ta’ Mejju 2011. Wara tali verbal jirrizulta li hemm verbal iehor datat 19 ta’ April 2011 fejn inghad li ssejhet il-kawza u inghatat sentenza u fil-fatt jirrizulta li d-decizjoni fil-kawza fl- ismijiet premessa inghatat fid-19 ta’ April 2011 bla ma

kien hemm ebda digriet ta' rikjam tal-kawza ghal dik id-data u wisq inqas kien hemm xi forma ta' notifika li l-partijiet li l-kawza kienet ser tigi rikjamata ghal dik id-data u hekk deciza.

Illi hija l-opinjoni ta' din il-Qorti li b'hekk jirrizulta li inghatat decizjoni f'gurnata qabel dik li kienet iffissata mill-Qorti stess sabiex tinghata l-istess sentenza u dan bla ma hadd mill-partijiet ma gie informat b'digriet *ad hoc* mill-Qorti u allura dan ifisser li d-decizjoni moghtija hija nulla u bla effett ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi *stante* li l-partijiet kellhom jigu nformati bid-data meta attwalment kellha tinghata l-istess kawza u dan b'digriet *ad hoc* li kellu jigi notifikat lill-partijiet. *In vista* ta' dan mhux il-kaz li din il-Qorti tidhol fil-mertu tal-kaz.

Illi ghalhekk l-appell fuq dan l-ewwel aggravju tas-socjeta` appellanti qed jigi milqugh.

<u>III. KONKLUZJONI.</u>

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi filwaqt li **tichad ir-risposta tal-appellata Tiziana Tabone datata 24 ta' Mejju 2011 u r-risposta tal-appell tas-socjeta` kjamata fil-kawza Nigel Limited datata 24 ta' Mejju 2011 u dan in kwantu l-istess huma b'xi mod inkonsistenti ma' dak hawn deciz, tilqa' l-ewwel agravju tas-socjeta` appellanti Buz-Dov Limited fir-rikors tal-appell taghha datat 9 ta' Mejju 2011 kif hawn deciz, b'dan li l-Qorti qieghda thassar u tirrevoka s-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati Malta fl-ismijiet "Tiziana Tabone vs Sandro Grixti et" (Rikors Numru 230/07) datata 19 ta' April 2011, u dan ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi, u konsegwentement ghal dak hawn deciz qed tibghat u tirrinvija l-atti tal-kawza lura lill-Qorti tal-Magistrati (Malta) sabiex fid-dawl ta' din is-sentenza tiddeciedi l-kawza skont il-ligi.**

Bl-ispejjez ta' din id-decizjoni riservati ghas-sentenza finali.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------